

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет фізичного виховання
Кафедра загальної психології

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності 014 «Середня освіта (Інформатика)»
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою

«Середня освіта (Інформатика)»

(назва програми)

мова навчання

українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробники:

Саврасов М.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Мелоян А.Е. – в.о. завідувачка кафедри психології, кандидат психологічних наук, професор Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри загальної психології.

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Шайда Н.П.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПСИХОЛОГІЯ

Назва

Кількість кредитів	7 кредитів ECTS, 210 годин, з яких 96 год. становить контактна робота з викладачем (48 год. лекцій; 48 год. практичних занять), 114 год. – самостійна робота
Рік підготовки, семестр	2 рік підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 3-4 семестр
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Саврасов М.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної психології
Контактна інформація	SAVRASOV85@UKR.NET
Консультації	кожний четвер місяця, 11.00. – 12.00. аудиторія №605 Головного корпусу
Анотація навчальної дисципліни	<p>об'єкт вивчення – соціальні суб'єкти, їх діяльність, зв'язки і відношення</p> <p>предмет вивчення – факти психічного життя, механізми і закономірності психіки вчителя і формування психологічних особливостей його особистості як свідомого суб'єкта діяльності та активного діяча соціально-історичного розвитку суспільства.</p> <p>Навчальна дисципліна передбачає вивчення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі психологічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння</p>

	науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології та її структурних елементів.
Опис навчальної дисципліни	<p>Мета навчальної дисципліни: метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є формування у здобувачів компетентностей, відповідно до ОП та узагальненої системи знань про психологічні особливості людини як суб'єкта діяльності та життєтворення, ознайомлення з основними закономірностями та динамікою психічного розвитку індивіда у різні вікові періоди онтогенезу; розуміння складного психічного і духовного життя дитини та врахування її індивідуально-психологічних властивостей.</p> <p>Програмні компетентності: Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 3 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями);</p> <p>ЗК 7 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ;</p> <p>ЗК 10 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ;</p> <p>ЗК 11 – Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 12 – Здатність застосовувати м'які навички (soft skills) в професійній діяльності.</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>ФК 2 – Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів ;</p> <p>ФК 4 – Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання);</p> <p>ФК 5 – Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності ;</p>

ФК 7 – Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. ;

ФК 11 – Здатність до адаптації навчальних матеріалів (з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами) в інклюзивному освітньому середовищі, проведення навчально-розвивальних, виховних, соціально-адаптаційних заходів та використання технологій інклюзивної освіти при роботі з учнями з особливими освітніми потребами, в тому числі у співпраці з фахівцями команди супроводу учнів з особливими освітніми потребами та їхніми батьками .

Ключові слова: психологія, учіння та навчання, виховання, мотивація, індивідуальність, психологічна допомога, психологічна самоосвіта, соціалізація, креативність, абстрактне мислення, адаптація.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2 – Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків ;

ПРН 4 – Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів ;

ПРН 10 – Здатний проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками .

Рекомендована література:

1. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія : теорія та практикум. Навчальний посібник. К.: Університетська книга, 2017. 352с.
2. Москалець В.П. Загальна психологія [текст]: підручник. К. Ліра-К.; 2020. 564с.
3. Саврасов М.В., Чернякова О.В., Єрмоленко К.В. Методичні рекомендації щодо написання курсових робіт з дисципліни «Психологія». Слов'янськ : «Маторін», 2017. 51с.
4. Остополець І.Ю. Психологія. (Змістовий модуль 1 «Загальна психологія»). Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів факультету фізичного виховання. Навчально-методичний посібник/Укл. кандидат психологічних наук, доцент Остополець І.Ю. – Слов'янськ: 2018. - 208 с.
5. Остополець І.Ю. Психологія (Змістовий модуль 3 «Вікова психологія»). Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів факультету фізичного виховання. Навчально-методичний посібник/Укл. кандидат психологічних наук, доцент Остополець І.Ю. – Слов'янськ: 2018. - 126 с.
6. Чернякова О.В., Шайда О.Г. Інструктивно-методичний матеріал з курсу «Психологія» для студентів бакалаврського рівня вищої освіти. Слов'янськ : ДДПУ,

2020. 61 с (Вр ДДПУ, протокол № 2 від 23.09.2020р.)

7. Євтух М.Б. та ін. / Педагогічна психологія : підручник
Київ : Кондор, 2018. 420 с.
8. Гетьман Т., Кричківська Т. Проблеми педагогічної
психології : хрестоматія. Київ, 2017: 381с.
9. Дубініна К. В. Вікова психологія:
навчально-методичний посібник для самостійної роботи
студентів. Київ : Слово, 2017. 175 с.
10. Қацавець Р.С. Вікова психологія : навчальний посібник.
К.: Алерта, 2019. 112с.
11. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. К.:
Центр навчальної літератури, 2019. 128с.
12. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. Київ :
Академія, 2017. 367 с.
13. Сергєєнкова О.П. Столярчук О., Коханова О. Вікова
психологія : навчальний посібник. К.: Центр навчальної
літератури, 2019. 376с.
14. Скрипченко О.В. Вікова та педагогічна психологія. К.:
Каравела, 2019. 400с.

Матеріали та ресурси:

1. Бібліотека психологічної літератури:
<http://psylib.kiev.ua/>
2. Варій М. Й. Загальна психологія
3. [http://posek.km.ua/biblioteka/3/Загальна психологія
Варій М.Й..pdf](http://posek.km.ua/biblioteka/3/Загальна_психологія_Варій_М.Й..pdf)
4. Загальна психологія / За заг. ред. Максименка С.Д.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk676290.pdf>

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
7. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
8. Освітній портал – <http://www.osvita.org.ua>
9. Портал професійних психологів України «У психолога» - <http://upsihologa.com.ua/>
10. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія : навч. Посібник <http://194.44.152.155/elib/local/sk674883.pdf>

Платформи та сервіси дистанційного навчання:
Розміщення основної інформації з навчальної дисципліни передбачено на навчальній платформі *Moodle*
<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1817>

<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Предмет, завдання, методи і структура сучасної психології. Природничо-наукові основи психології</p> <p>Тема 2. Проблема і природа психічного</p> <p>Тема 3. Розвиток психіки і свідомості</p> <p>Тема 4. Особистість</p> <p>Тема 5. Діяльність і психічні процеси</p> <p>Тема 6. Пізнавальні психічні процеси</p> <p>Тема 7. Відчуття</p> <p>Тема 8. Сприймання</p> <p>Тема 9. Пам'ять</p> <p>Тема 10. Мислення</p> <p>Тема 11. Мовлення</p> <p>Тема 12. Уява</p> <p>Тема 13. Увага</p> <p>Тема 14. Емоції та почуття</p> <p>Тема 15. Воля</p> <p>Тема 16. Темперамент</p> <p>Тема 17. Характер</p> <p>Тема 18. Здібності</p> <p>Тема 19. Психологія немовля та раннього дитинства.</p> <p>Тема 20. Психологія дошкільного дитинства</p> <p>Тема 21. Психологія молодшого школяра</p> <p>Тема 22. Психологія підлітка</p> <p>Тема 23. Психологія особистості старшокласника</p> <p>Тема 24. Акмеологія та життєвий шлях особистості</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i></p> <p>Поєднання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання з використанням інноваційних технологій:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні методи: лекція (проблемна, лекція-дискусія, лекція-консультація, круглий стіл, лекція-провокація мультимедійна тощо), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, бесіда, диспут, дискусія, дебати; – наочні методи: спостереження, демонстрація, ілюстрація; – практичні методи: обробка довідкової інформації, тезування, рецензування, складання реферату, тез, наукових статей, плану-проспекту наукового дослідження, зокрема з використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання

	<p>(робота із друкованими та електронними інформаційними ресурсами, виконання індивідуальних завдань, тестування);</p> <ul style="list-style-type: none"> – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, рецензування, написання тез, статей); – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані, гейміфіковані; – активні методи навчання: метод проєктів, кейс метод, мозкова атака; – інтерактивні методи навчання: технології фасилітативного навчання, методи активізації творчої діяльності, ділові та рольові ігри.
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i></p> <p>Для того, щоб успішно опанувати навчальну дисципліну здобувачу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти необхідно бути активними під час обговорень теоретичних питань, тестувань, презентацій результатів самостійних робіт, виконанні практичних завдань, аналізу психологічних ситуацій, написанні науково-дослідних тезисів і презентацій, розробки особистого портфоліо, як майбутнього професіоналу освітньої педагогічної діяльності.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне, письмове опитування, тестовий контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання) оцінювання самостійної роботи (реферати, наукове повідомлення, доповідь, мультимедійна презентація, тези), екзамен.</p> <p>Формою підсумкового контролю є залік, екзамен.</p> <p><i>Основні вимоги:</i></p> <p>Якщо здобувач за результатами поточного контролю набрав 60 балів і вище, то він може:</p>

1. бути звільненим від екзамену й отримати 81-100 балів автоматично, (за умови відсутності пропусків з усіх навчальних дисциплін семестру без поважних причин + надання в деканат виконаних самостійних робіт з навчальної дисципліни);
2. бути допущеним до складання екзамену (у разі бажання підвищити результат поточного контролю);
3. бути звільненим від складання екзамену й отримати 60-80 балів автоматично.

Екзамен складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Критерії оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів:

«відмінно» (90-100 балів) – здобувач демонструє високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «добре» (75-89 балів) – здобувач виявляє достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, «задовільно» (60-74 балів) – наявний рівень мінімально достатніх знань, «незадовільно» (26-59 балів) – недостатній рівень наявних результатів навчання, «неприйнятно» (0-25 балів) – результати навчання відсутні.

Для визначення критеріїв оцінювання для отримання заліку потрібно зважати на такі загальні положення:

на оцінку «зараховано» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

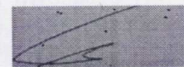
оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Порядок повторного проходження контрольних заходів і ліквідації академічної заборгованості врегульовано «Положенням про контрольні заходи в ДВНЗ «ДДПУ»» (<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>).

	<p>терміну, без поважної причини буде зніматися 1 бал. Якщо здобувач за певних обставин (лікарняний, академічна мобільність, відпустка тощо) пропустив заняття, він може виконати поточні контрольні заходи з іншою академічною групою або під час встановлених консультаційних годин за попередньою домовленістю з викладачем. На заняттях здобувачі можуть використовувати мобільні телефони або ноутбуки, але, безпосередньо, з навчальною метою.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності:</p> <p>індивідуальні завдання перевіряються на наявність плагіату методом експертної оцінки та за допомогою on-line сервісу Unicheck. Очікується, що кожний здобувач виконує завдання свідомо та самостійно й несе відповідальність за збереження, резервне копіювання виконаних завдань. Здобувач, у роботі якого було виявлено факт порушення академічної доброчесності, отримує за завдання 0 балів. З «Положенням про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ»» можна ознайомитись на: http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Унікальність та цінність навчальної дисципліни «Психологія» в набутті здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти теоретичних знань і практичних умінь, а також у методах запобігання професійного вигорання все це, в свою чергу, підвищить рівень сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.</p>

Саврасов М.В

кандидат психол. наук, доцент

підпис

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	1	0,5	3	1
T 2	1	0,5	1	0,5	3	1
T 3	1	0,5	1	0,5	3	1
T 4	1	0,5	1	0,5	3	1
T 5	1	0,5	1	0,5	2	1
T 6	1	0,5	1	0,5	2	1
T 7	1	0,5	1	0,5	2	1
T 8	1	0,5	1	0,5	2	1
T 9	1	0,5	1	0,5	2	1
T 10	1	0,5	1	0,5	2	1
T 11	1	0,5	1	0,5	2	1
T 12	1	0,5	1	0,5	2	1
T 13	1	0,5	1	0,5	2	1
T 14	1	0,5	1	0,5	2	1
T 15	1	0,5	1	0,5	2	1
T 16	1	0,5	1	0,5	2	1
T 17	1	0,5	1	0,5	2	1
T 18	1	0,5	1	0,5	2	1
T 19	1	0,5	1	0,5	2	1
T 20	1	0,5	1	0,5	2	1
T 21	1	0,5	1	0,5	2	1
T 22	1	0,5	1	0,5	2	1
T 23	1	0,5	1	0,5	2	1
T 24	1	0,5	1	0,5	2	1
Разом	24	12	24	12	52	24

Політика щодо дедлайнів та перескладань, відвідування:

відсутність здобувача з неповажної причини під час перебігу заняття є неприпустимою. Здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначений термін. За роботу, яка подається на перевірку викладачеві пізніше встановленого